

Margus Miller
Kohila Vallavalitsus
vallavalitsus@kohila.ee

Teie 28.10.2025 nr 7-5/1018

Meie 29.12.2025 nr 13-2/2720-15

Vastuskiri

Austatud Margus Miller

Täname Kohila Vallavalitsust arvamuse avaldamise eest majandus- ja tööstusministri käskkirja „Rapla maakonnaplaneeringu 2030+“ ja „Pärnu maakonna planeeringu“ maavarade teemaplaneeringu ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise lõpetamine“ eelnõu kohta.

Arvamusel on märgitud, et Kohila Vallavalitsuse hinnangul ei välista planeeringu lõpetamise põhjenduseks toodud asjaolud planeeringu elluviimist tulevikus ja planeeringu koostamise eesmärk ei ole samuti muutunud ning tuuakse välja järgnevad põhjendused:

1. Teemaplaneeringu eesmärk on olnud tagada ehitusmaavarade varustuskindlus, määrata riiklikud maakasutusprioriteedid ning leida kompromiss kohalike omavalitsuste, kogukondade ja riigi huvide vahel. Nende küsimuste jätmine lahendamata ja üksikjuhtumite tasandile viimine ei taga vajalikku terviklikku ja pikaajalist vaadet. Otsuste hajutamine üksikjuhtumitele võib suurendada kohalike konfliktide riski ning vähendada läbipaistvust ja õiguskindlust.
2. Planeeringu raames on juba tehtud märkimisväärne töö – koostatud on varustuskindluse ja nõudluse analüüsid, esialgsed kaardid ning kategooriate süsteem. Selle potentsiaali kasutamata jätmine tähendaks avaliku ressursi raiskamist ja tehtud töö väärtuse vähendamist.
3. Ka väiksemad, 10–20 ha suurused maavarade alad vajavad terviklikku käsitlust. Just maakonnaplaneering pakub tasakaalustatud lähenemist, mis arvestab nii regionaalsete kui ka riiklike arenguvajadustega, sealhulgas taristuprojektide ja kohaliku elukeskkonna kaitsega.
4. Alahinnata ei saa planeeringu ja KSH rolli keskkonnamõtjude terviklikul hindamisel. Kui menetlused viiakse ainult üksikjuhtumite tasandile, võib terviklik pilt kaduda ning otsuste keskkonnamõtjuseid hinnatakse kitsalt, mitte süsteemselt. Kahetsusväärset on levimas praktika, kus kaevandusalasid tükeldatakse väiksemateks osadeks, et vältida keskkonnamõtjude hindamist. Lahendamata on vastuolud omavalitsuste üldplaneeringute ja kaevanduste kavandamise vahel ja selleks oleks maakonnaplaneering oluline tööriist.
5. Harju maakonna teemaplaneeringu kogemusi ja leevendusmeetmeid saab küll kasutada eeskujuks, kuid ilma Rapla ja Pärnu maakonnaplaneeringuteta puudub nende põhimõtete siduvus ja konkreetne rakenduslik raamistik kohalikes oludes. Seetõttu jääb maavarade kasutuse planeerimine nendes maakondades killustatuks ja lühinägelikuks. Samuti ei saa lahendust küsimused, mis on vajalikud kaevandustega seotud riskide maandamiseks ja negatiivsete mõjude leevendamiseks.

6. Kokkuvõttes ei ole planeeringu lõpetamine põhjendatud, sest see vähendaks läbipaistvust, ei aitaks leevendada pingeid, mis tihti kaevanduste kavandamisel tekkivad. Samal ajal jäävad ebaselgeks varustuskindlusega seotud küsimused. Maavarade kaevandamine on ainulaadne selles osas, et seda käsitletakse planeerimistegevusest eraldi. See on kindlasti üheks juurpõhjuseks pingete tekkimisel, kuna puudub süsteemne kõiki osapooli haarav tasakaalustatud lahendus. Riik käitub sõnamurdlikult kui lõpetab lahenduste otsimise läbi planeeringu. Vajadusel tuleks kaaluda planeeringu eesmärkide ajakohastamist ja metoodika kohandamist, et tagada terviklik lahendus, mis teenib nii riigi strateegilisi eesmärke kui ka kohalike kogukondade huve. Kohila Vallavalitsus ei ole nõus eelpool nimetatud maakonnaplaneeringu lõpetamisega.

Vastame, et teemaplaneeringu koostamise lõpetamist on põhjalikult kaalutud ja leitud, et maakonnatasandi planeering ei ole paraku sobiv instrument Rapla ja Pärnu maakonnas ehitusmaavarade kaevandamise planeerimiseks riigi vaatest. Teemaplaneeringu koostamise raames läbi viidud analüüside ja uuringute tulemuste põhjal on selgunud, et lubjakivi ja dolokivi uurimine ning kaevandamine on Rapla ja Pärnu maakonnas väga piiratud, mistõttu oleks teemaplaneeringu tänane võimalik praktiline rakendatavus piiratud ainult paari olemasoleva lubjakivi ja dolokivi alaga. Liiva ja kruusa kaevandamiseks sobivad alad on aga liiga väikesed (10 – 20 ha), et nende kasutuselevõttu strateegilisel tasandil 25 aastaks ette planeerida.

Kaevandamise suuniste ja parimate praktikate osas on Kliimaministeerium välja töötamas kaevandamise valdkonnale teekaarti, et tuua ühte dokumenti kokku kõik murekohad, probleemid, soovitusel, tingimused, head kokkuleppe tavad, mida kõik osapooled saaksid kasutada ja millest lähtuda. Selle koostamisel kasutatakse kõiki maavarade teemaplaneeringute koostamise raames tehtud analüüse ja uuringuid.

Seoses kaevandamise mõjude hindamisega selgitame, et maakonnaplaneeringu KSH on paraku väga üldine ja selle raames ei ole võimalik hinnata konkreetsetes kaevandamise asukohas, milline mõju sellel konkreetsetel kaevandamise tegevusel võib olla. Seega ei oleks teemaplaneeringu koostamisel läbiviidav KSH lahendanud Teie poolt viidatud probleemi, mil kaevandusalad tükeldatakse väiksemateks osadeks, et keskkonnamõjude hindamist vältida.

Kinnitame, et riigi eesmärk on jätkuvalt tagada ehitusmaavarade varustuskindlus ja läbipaistvad menetlused, kaasates kohalikke omavalitsusi ja kogukondi. Kõik maavaradega seotud uuringu- ja kaevandamisloa taotluste menetlused on seni viidud ja viiakse ka edaspidi läbi kooskõlas õigusruumis sätestatuga, kaasates huvitatud osapooled ning hinnates kõiki asjaolusid. Tegemist on läbipaistva ja õiguskindlust tagava protsessiga.

Seni koostatud varustuskindluse ja nõudluse analüüsi, esmaste kaartide ja teiste hinnangute tutvustamiseks ning teemaplaneeringu koostamise lõpetamise põhjuste selgitamiseks Rapla ja Pärnu maakonna omavalitsustele korraldasime 04.12.2025 laiendatud juhtrühma koosoleku, mille materjalid on leitavad [teemaplaneeringu kodulehelt](#).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ivari Rannama

maa- ja ruumipoliitika osakonna juhataja

Agnes Lihtsa
+372 5819 0538 agnes.lihtsa@mkkm.ee